

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
:: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Egy támadásról

A „Mai Nap” című fővárosi napilap — mely tudvalegleg Hegy-megi KISS Pál politikai érdekeltségéhez tartozik — legutóbbi számában éles támadást intézett dr. Magoss György polgármester ellen. A támadás alapjául a debreceni földmunkások egyik akcióját használja fel és azt a következtetést vonja le, mintha Magoss polgármester nem támogatta volna a földmunkásokat, munkához jutásuk iránti törekvésekben.

A cikk könnyen felismerhető tendenciát árul el. Nem volt még alkalmunk a polgármester véleményét hallani, de a „Mai Nap” által megkérdőztet egyik ellenzéki képviselővel szólunk: „Nem hiszem, hogy igaz lenne”. Nem pedig azért, mert mi, akik látjuk dr. Magoss György polgármester munkáját, ismerjük törekvéseit, nagyon jól tudjuk azt, hogy a munkanélküliség enyhítésén fáradozó, energiával dolgozik és minden elérhető eszközt megragad, amellyel használni lehet a munkásság érdekében.

Dr. Magoss György polgármester nemcsak magyar egyéniségét támadhatják politikai ellenfelei a közéleti harcok tiszta fegyvereivel — hiszen a politikában senki sem vándorol magának csalhatatlanságot s sérthetlenséget — de semmi esetre sem támadhatják polgármesteri, tehát a köztisztviselői minőségében ahol a szegényeknek, az elesetteknek, a városnak s a nemzetnek, — egyszóval a közérdeknek pártédeken felül álló, igaz, egyenes, erélyes és nagyon eredményes istapolójának ismeri mindenki, aki a politikát el képes választani egy köztisztviselői vezetésében szolgált közérdekektől.

A cikkben különben olyan részletek vannak, melyek ipso facto megdőlnék s csak azt árulják el, — hogy felületesen hevenyészett, hallomásbeli ferdítésen épülnek fel. A földmunkások egyesülete által lekötölt jegyzőkönyv a politikai agitáció által telefújtatott egyszerű emberek megtévesztéséről beszél s első pillanatban is hihetetlen állításokat ismerünk fel benne. Azt állítja a cikk, hogy dr. Magoss György polgármestert őrtálló hajdúja figyelmeztette a szobában arra, hogy valami kérvényt átvett. A polgármesteri szobában nincs őrtálló hajdú s ha volna is legkevésbé sem azért volna, hogy figyelmeztesse Debrecen város polgármesterét. Mindenesetre a belügyminiszter figyelmébe ajánljuk a földmunkások egyesületét, melynek alapszabályaiban benne van, hogy politikával nem foglalkozik, csak gazdasági ügyekkel s most mégis

politikai faltörő kos szerepére használják fel.

A cikk méltatlan, durva támadása érthető visszatetszést szült Debrecenben mindenféle s mélyen elítélik a politikai agitáció fészkelődéseit.

A „Mai Nap”-ot különben mutat-

Bethlen miniszterelnök helyesléssel vette tudomásul miniszterfarsai intézkedéseit.

A miniszterelnök ma nyilatkozik a Házban a genfi-ut eredményeiről. Miniszterek a kormányzónál.

Budapest, június 15. Bethlen István gróf miniszterelnök tegnap este a bécsi gyorsvonattal Budapestre érkezett és hétfőn délelőtt átvette hivatalának vezetését. A miniszterelnök friss erőben, jó egészségben érkezett vissza és egyáltalán nem látszik meg rajta annak a többletes intenzív munkának a hatása, amelyet a genfi tárgyalások alatt végzett. A délelőtti folyamán először Rakovszky Iván belügyminiszter kereste fel a miniszterelnököt és hosszabban tanácskoztak vele. Értesülésünk szerint Rakovszky a belpolitikai helyzetéről informálta a miniszterelnököt és ismertette azokat az eseményeket, amelyek a miniszterelnök távolléte alatt itthon történtek. A belügyminiszter a miniszterelnökkel folytatott tárgyalás után átment a kormányzóságra.

Ezután Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter jelent meg a miniszterelnöknel és a tárgaja körébe vágó ügyekről referált. Értesülésünk szerint a honvédelmi miniszter részletes felvilágosítást nyújtott a miniszterelnöknek arra nézve, hogy a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében elrendelt vizsgálat milyen stádiumban van és informálta a miniszterelnököt az általa megtett intézkedésekről. A déli órákban Vass József népjóléti miniszter, aki a miniszterelnököt távolléte alatt a kormányelnöki teendőkből helyettesítette, kereste föl Bethlen István grófot és ugyanakkor érkezett vissza a kormányzóságról Rakovszky Iván belügyminiszter is.

A miniszterelnök genfi utjáról nem informálta a sajtót, mivel

a nemzetgyűlés holnapi ülésén nagy beszédben tájékoztatja a közvéleményt mindazokról a kérdésekről, amelyeket a Népszövetség genfi ülésén sikerült az ország javára elintézni.

Mind a nemzetgyűlés, mind pedig az egész ország közvéleménye nagy érdeklődéssel várja Bethlen gróf

ványpéldányok gyanánt ingyen osztogatták Debrecenben, ami megint a mellett szól, hogy egy bizonyos pártpolitikai érdekeltség még ilyen áldozatok árán sem riad vissza attól, hogy diszkreditálni próbáljon kipróbált, nagy értéket képviselő egyéneket.

beszámolóját a tanácskozásokról. Beszédében

a miniszterelnök valószínűleg kitér azokra a kérdésekre is, amelyek távolléte alatt a belpolitika terén előtérbe jutottak.

A miniszterelnök felszólalásán kívül Bud János pénzügyminiszter felszólalását is várják, aki a Népszövetség pénzügyi bizottságának döntéséről fogja tájékoztatni a nemzetgyűlést.

Vass József déli 12 órakor ismertette a miniszterelnökkel a távolléteben történt eseményeket. E tanácskozásban Rakovszky Iván belügyminiszter is belevett.

Két óra felé ért véget a miniszterelnök tanácskozása Rakovszky

Iván belügyminiszterrel és Vass József népjóléti miniszterrel. A tanácskozásokról Vass József a következőket mondotta:

— Behatóan informáltuk a miniszterelnök urat azokról az eseményekről, amelyek távolléteben történtek. Részletesen kitértünk minden egyes kérdésre és a miniszterelnök ur helyesléssel vette tudomásul azokat az intézkedéseket, amelyeket távolléteben foganatosítottunk.

Rakovszky Iván belügyminiszter kijelentette, hogy a Somogyi-Bacsó-ügyben is részletesen tájékoztatta a miniszterelnököt és egyuttal a miniszterelnök elé tárta mindazokat a kérdéseket is, amelyek ezzel az üggyel kapcsolatosak.

Mint értesülünk, Bethlen István gróf első felszólalásában kizárólag a genfi tanácskozáson törtétekről fog szólni. Belpolitikai kérdésekről nem óhajt nyilatkozni, legföljebb a napirendi vita során.

Vass József és Rakovszky Iván a miniszterelnökkel folytatott tanácskozások után a kabinetirodába mentek. Bethlen István gróf audenciája a kormányzónál esetleg holnap történik meg, amikor is a miniszterelnök jelentést tesz a genfi tanácskozás eredményéről, valamint általában a kormányzati ügyekről. Nincs kizárva az sem, hogy a miniszterelnök látogatásával egyidőben Vass József volt miniszterelnökhelyettes és Rakovszky Iván belügyminiszter is megjelennek kihallgatáson a kormányzónál.

Kiadja-e a Tisza-gyilkossággal gyanúsított Csernyák századost Ausztria.

Hat hónapi szigorú fogházra ítélték leányszöktetés miatt.

Bécsből jelentik: Ma kezdődött meg az esküdtbíró előtt Csernyák Imre volt százados pöre, a kit azzal vádolnak, hogy a múlt év decemberében feleségének 16 éves Magda nevű leányát megszöktette. Ezenkívül eljárás indult meg ellene hamis tanuvallomás és hamis név bejelentése címén. — Csernyák kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A gyermeknek rosszul ment a sora s nem akart szüleinél maradni, akik Budapestre akarták férjhez adni. — Laehne volt államtitkár ismertette azután felesége életmódját, akirol megállapították, hogy már több ízben ment férjhez.

A perbeszédnek után az esküdtbíró Csernyák Imre volt századost leányszöktetés büntetése miatt

6 hónapi szigorú fogházra ítélte. A többi vád alól a bíróság Csernyákot felmentette.

Az ítélet kihirdetése után az ügyész indítványt tett a vádlott további fogvatartására, mert a magyar kormány kérte Csernyák kiszolgáltatását, akit a Tisza-gyilkosságban való részvétellel vádolnak. — A védő az indítvány ellen feghelt állást azzal, hogy ez a kiszolgáltatási kérelem már elavult, a bűnpert lezárták.

Az ügyész kijelentette, hogy ebben az ügyben újból érdeklődni fog a magyar kormány és ha a védő állítása valóban bizonyul, akkor nem tesz kifogást a vádlott szabadlábra helyezése ellen.

Uj előjáróságot választ a debreceni Ipartestület.

Ipartestületi közgyűlés.

A debreceni Ipartestület vasárnap közgyűlést tartott, melyen a negyvenöt tagú előjárósági tagválasztást ismételték meg, illetve választották új előjáróságot. Varsány elnök meleg szavakban üdvözölte dr. Boldizsár Kálmán t. tanácsnokot, aki magas színvonalú beszédében viszonzta az üdvözlést.

Nagyobb vita, még pedig viharos vita keletkezett a tanoncok után fizetendő díj körül, amelyet tanonc után egy aranykoronában — minden további után 50 aranyfillérben állapítottak meg.

Bessenyei Gyula alelnök felvilágosító szavaira a kedélyek megnyugodtak.

Mielőtt az ipartestületi előjáróság tagjainak megválasztására került volna a sor, dr. Boldizsár Kálmán t. tanácsnok intézett hosszabb beszédet az ipartestület tagjaihoz, akiket egyetértő és békés együttműködésre hív fel, mert a mindenütt szorongatott iparosság csak úgy tudja megvédeni érdekeit, ha tömörül. Rámutatott az ipari munkásság összetartására, a melynek eredményeit láthatja mindenki. Toljék felre a személyi érdekeket és a nagy célt tekintik: akkor az iparosság boldogulni s minden téren érvényesülni fog.

Zugó éljenzéssel és tapssal fogadták az emelkedett hangulatot teremtő beszédet, majd áttértek a választásokra.

Az új előjáróság tagjai lettek: Szendrei Sándor ács, Veszely Antal bádogos, Fityor Ambrus és Kovács József cipész, Fuchs H. Imre borbély, Varga József fényképész, Papp János kőműves, Szabó József kerégyártó, Szántó Zsigmond kárpitos, Schneider Mihály sütő, Kovács József és Kiss Lajos tímár, Kemény János vendéglős, Tury János és Lindenfeld Ignác mészáros, Soós András és Pompola Ferenc szabó, Kósa Lajos kalapos, Szekeres Gyula kéményseprő, Kovács József képezített kőműves, Pongrácz Viktor lakatos, Pintér Gusztáv ékszerész, Szombathy Jenő szobafestő, Szabó Imre asztalos, Soós Sándor kocsiagyártó, Darvas Béla női szabó, Molnár János költő, Imre János hentes.

Egyhangulag választották meg a szakosztályok által jelölt póttagokat is.

Az elnök köszönetet mondott az egész közgyűlés helyeslése mellett dr. Boldizsár Kálmán t. tanácsnoknak az iparosság szeretetéről tanuskodó beszédéért és a közgyűlést 12 óra után berekesztette.

A debreczeni Cseka-pör vádlottját felmentette a törvényszék.

Nem merült fel bizonyíték arra, hogy Szabó Sándor részes a terrorista gyilkosságban. — Az újabb tanúk sem tudtak terhelőt vallani.

1920 január közepén Remj-Palatinuszban a Gub-Cseka néven működő terror különítmény feljelentés folytán kommunista-ellenes megatartása miatt halálra ítélte Katra Gábor magyar hadifogoly, cipész. A kivégzést Jámor szjadparancsnok utasítására Sallai rajparancsnok négy emberrel hajtott végre. A befagyott Irtisz folyóba vágott lék mellett karddal és szuronnal összeszurkálták, azután beledugták a lékbe.

A hazatérő foglyok feljelentése szerint Szabó Sándor debreceni hentes, aki ott a századnál szolgálatvezető volt, szintén részes a halál ítélet végrehajtásában. Így őt is vád alá helyezték.

Az ügyet a debreceni törvényszék az év május 16-án már tárgyalta.

A folytatódó főtárgyalást dr. Lakatos Gábor törvényszéki tanácselnök az esküdtszéki tárgyalóteremben délelőtt fél 11-kor nyitotta meg.

A mult tárgyalás iratainak felolvasása után Nagy Lajos nádudvari földműves előadja, hogy Jámor az íródtól kiszólt: Négy embert kérek. Néhány pillanat múlva Sallai odament:

— Jámor elvtárs, van már nekem négy emberem.

Ezek aztán el is vitték Katrát. Hajnalban kérdezte Sallait, hogy mi történt: ő intett a kezével: Eltettük láb alól. Aztán hozzátette: Sajnos, debreceni Sallai levértnek jászott, mikor a kivégzésről beszélt, amelyről fegyvert nem beszéltek, csak karddal és szuronnal végezték ki. Szerinte Szabó Sándornak semmi szerepe sem volt a kivégzésben.

Pongrácz Kálmán pácsenyi földműves is feljelentést tett Szabó Sándor ellen, azonban úgy emlékszik, hogy akkor stuccolt bajusza

volt Szabónak, állandóan fekete szemüveget viselt és köpcösebb ember volt, mint most ez a vádlott. Határozottan nem meri rámondani — hogy ő volt az.

A többi tanúk egyöntetűen kijelentik, hogy ez a Szabó Sándor sohasem hordott fekete szemüveget. Varga József váci festőmester azért jelentkezett tanuvallomásra, mert azt olvasta a mult tárgyalásról az egyik pesti újságban, — hogy nincs tanu ez ügyben.

A tanukihallgatások befejezése után az iratokat olvassák fel. Az elnök ezután az eljárást befejezettek nyilváníttja és a tárgyalást 1 órakor berekeszti.

Délután 4 óra előtt tíz perccel nyitja meg dr. Lakatos tanácselnök a főtárgyalást. Balogh István dr. kir. ügyész terjeszti elő vádindítványát és röviden eseteli a háboru alatt idegen fogságba jutott magyarok szomorú sorsát és azt a tényt, hogy akadtak magyar emberek, akik egymás halálát okozták. Felhívta a bíróság figyelmét arra, hogy Szovjet-Oroszországot Magyarország nem ismerte el, az ottani intézkedések tehát nem tekintendők törvényszerűnek a magyar büntető törvénykönyv szempontjából. Kéri, hogy a törvényszék gyilkosság büntetésében, bünségéi bünszerűség miatt mondja ki bünségnek Szabó Sándort és megfelelően szabja ki a büntetést.

Ezután dr. Fényes Endre tartott egy óras védőbeszédet.

— Ma Oroszországban — mondotta — a szovjet törvények érvényesek. Jogi fikció volna azt kívánni, hogy ha egy magyar ember kimegy Oroszországba, a cári törvények szerint éljen. Ha a bíróság nem ismeri el a vörös hadsereget, akkor lehetetlenség megállapítani, hogy Szabó Sándor felettese volt Sallainak, így Szabó Sándor nem

is adhatott parancsot, pedig Szabó csak ekkor lenne büntethető. Állandó a magyar bírói gyakorlatban, hogy a kommunista szervek által kiadott parancs nem tekinthető teljesítendő parancsnak és így Sallai nem lett volna köteles Szabó Sándor parancsát teljesíteni még akkor sem, ha feltételezzük, hogy Szabó ilyen parancsot adott. Végül bizonyítékok hiányában is kéri védeni felmentését.

Rövid tanácskozás után — 5 óra után néhány perccel — dr. Lakatos Gábor tanácselnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely szerint a vádlottat az ellene emelt vád alól a Btkv. 326. paragrafusának 2-ik pontja alapján, bizonyítékok hiányában felmenti és nyomban szabadlábra helyezni rendeli.

Ezután éles judiciummal és nagy szerű okfejtéssel adta meg az elnök az ítélet indokolását, melyben azt hangsúlyozta, hogy a bíróság szükségesnek tartja, hogy reflektáljon a vád és védelem álláspontjára a tekintetben, vajjon az orosz szovjet törvények uralma alatt elkövetett cselekmények, melyeket magyar emberek vittek véghez és a mi törvényeink szerint. A bíróság arra a megállapításra jutott, hogy elvonatkoztatva a főtárgyalás adataitól, az erkölcsileg, a jó emberek felháborodását kiváltó és az örök erkölcsi törvényekkel ellentétben álló cselekedetek mindig és mindenkor üldözhetők. Elfordulhat, hogy emberek csordákba verődnek és egymást falják fel és ez náluk nem büntetendő cselekmény, de ha egy művelt állambeli egyén kerül

oda és egy másik ugyancsak kultur állambeli egyént falna fel, — úgy ez nem menekülhetne a büntetés alól. Az ember által elkövetett cselekmény gonoszságát, tiltott voltát az emberből feltérő lelkiismeret szava határozza meg. — Ami az erkölcsi szabályok szerint büncselekmény, az feltétlenül büntetendő mindenütt. Nem vitás, hogy törvényen és joron kívül álló emberi csoportoknál is vannak bizonyos, az életviszonyokat szabályozó irányelvek, de ezek törvényeknek nem tekinthetők, erre azt kell mondani, hogy ennél az emberi csoportnál az erkölcsi törvények rendelkezéseit nem érvényesítik.

A vádbeli cselekmény a vádlott tagadásával szemben bizonyítást nem nyert, ennél fogva a kir. törvényszék a vádlottat bizonyíték hiányában felmentette.

Az ítélet ellen dr. Balogh István kir. ügyész felebbezést jelentett be s indítványozta, hogy a vizsgálati fogságot a vádlottra nézve hosszabbítsa meg a törvényszék.

Dr. Fényes Endre védőügyvéd az ítélet felmentő rendelkezésében megnyugodott, az ítélet indokolása ellen azonban felebbezéssel élt. — Egyben kérte a vádlott szabadlábra helyezését.

A törvényszék néhány pernyi tanácskozás után az ügyész indítványát elutasította s a vádlottat szabadlábra helyezte, amiben az ügyész megnyugodott.

A vádlott el is hagyta a fogházat.

Kmetty István volt Britániást, Okolicsány büntársát Milanóban letartóztatták.

Bécs, június 15. A Wien Allgemeine Zeitung jelenti: Kmetty István, akit azzal gyanúsítottak, hogy mint Okolicsányi barátja részes volt a Leirer-bűnyűgyben, szombaton a magyar kormány megkeresésére Milanóban letartóztatták. —

Kmetty már hosszabb idő óta Milanóban tartózkodott, ahol alkalmatlanságot talált. A magyar hatóságok azonban nyomár ataláltak és kieszközölték letartóztatását. Az olasz hatóságok Kmettyt ki fogják adni Magyarországnak.

Ismét nagy tűz volt Gyöngyösön.

Husz ház leégett. — A tűzoltóság felszerelése hiányos volt

Gyöngyös, jun. 16. Gyöngyösön délután 3 óra tájban a Csendőrközben kigyulladt egy zsindeyes tetejű ház. A nagy szél miatt 16—17 ház kapott lángot. Ahol a régebbi tűz ütött ki 1917-ben, azt a részt most nem sujtotta a tűzvész. A mostani tűzvész színhelyén még rendezetlenek voltak a viszonyok és a házak majdnem kivétel nélkül zsindeyes vagy zsufedeliéek voltak. A gyöngyösi tűzoltóság dr. Erlich Mihály parancsnok vezetésével azonnal kivonult a helyszínre és két óra alatt sikerült a tüzet lokalizálni. Az önkéntes tűzoltó testületen kívül egy cserkész csapat is részt vett az oltási munkánál. A katonaság a zászlóalj parancsnok

vezetésével készenléteben volt és ki-rendelték a helybeli csendőrszakszokat is. — A tűz kitérőse idején óriási szélvihar dühöngött. A városban a tűzvész folyamán összesen körülbelül 20 ház égett le. A kár körülbelül két milliárd korona. Délután fél 6 órára a készenlét már bevonult.

A tüzesettel kapcsolatban megállapították, hogy a gyöngyösi tűzoltóság szerelvénye nem volt teljesen kielégítő. A tömlők szakadozottak voltak, miután a városi képviselőtestület az önkéntes tűzoltótestület költségeire a körülbelül három héttel ezelőtt tartott közgyűlésén a kivánt pénzüsszeget csak részben szavazta meg.

Kik kapták a debreceni Levente-jutalmakat.

Folyó hó 14-iki Levente ünnepére a kereskedő ifjak részére a Csáthy cég négy darab könyvet, a Harmathy cég két darab könyvet, Méliusz könyvkereskedés egy darab könyvet, Szabó István iparos levente egy darab könyvet adott jutalmul. Ezenkívül a Sesztina-cég adományát, egy értékes lombfűrész készletet kapta a legfegyelmesebb kereskedő tanone levente: Papp József. A köztisztviselők szövetségének adományát: egy utazó kosarat, a legjobb tornász kereskedő tanone: Erdélyi József kapta. Özveggy Hanzeli Lajosné három da-

rab borbély bérletjegyet adott, a melyeket kiváló kereskedő tanoncok kaptak.

A vasárnapi lapokban a Levente ünnepre szánt adományok között tévedésből a kereskedő társulatnak 400.000 koronás adománya volt említve, holott 500.000 koronát adományozott.

Fenti jutalmakért ezton is hála köszönetet mond a testnevelési felügyelőség.

A „Debreczen”
telefon száma 789.

Színház

Névtelen asszony.

Bieson hatásos jelenetekben gazdag színművészen, a „Névtelen asszony” címszerepében Halassy Mariska széles skálájú, hatalmas drámai erejű művészetében volt alkalma ma gyönyörködni a közönségnek tegnap este. Ebben a szerepében alkalma nyílik Halassy Mariskának művészi sokoldalúságát, sok-sok színészi csillogtatni s kiváló művészi előkelőségét érvényesíteni. A második felvonásban az utcára dobott, tévedt nő cinikus rezignációjával, a törvényszéki jelenetben az anyai szív szeretetének győzedelmes értelmességével valószínűsítő volt alakítása, ama kevesek számára, akik szeretik a művészi szépet, mely utat tör a lelkekhez még egy irodalmilag kevésbé jelentős, de színpadi hatás tekintetében kifogástalan színpadi alkotásban is.

A többi szerepekben kiváló nyújtottak, mint rendesen László Gyula, Rótkó József, Thuróczy Gyula s nagyon szépen mondotta el nagyon hatásos védőbeszédét Rajz Ferenc. Dacára a könnyen megszámlálható kis közönségnek, a szereplőket számtalanszor tapsolták a lámpák elé felvonások után.

Sz. Z.

Rótkó Józsefet ünneplik volt iskolatársai és bizonyára a közönség is a mai „Süt a nap” előadásán. Ekkor lesz ugyanis a 10 éves találkozójuk az egykori iskolatársaknak, akik közül Rótkó a színpadnak esküdtött fel-érettségi után s ma legművészebb alakítását játssza: — a tanítót.

Színházi iroda jelentése

„Süt a nap” a legmagyarabb levegőjű és izű vígjáték ma este került színre a ref. gimnázium 10 év előtti érettségizettek találkozója színterére. A tanítót ezúttal is Rótkó játssza, kit volt conselőrisai meleg ovációban fognak részesíteni.

Kardoss Géza játssza ma este is Sámson Mihály szerepét a közkedvelt „Süt a nap” című magyar vígjátékban.

A bíblijos Uferini ötnapos vendégjátéka a színházban. Minden képzeletet felülmul a tökéletes, szinte csodával határos művészet, amelyet az Uferini olasz együttes produkál.

Az álomvilág el nem képzelhető csodái elevenednek meg a maga tökéletes nagyszerűségében — a való világ legnagyobb szenzációját produkálja ez az együttes, olyat, amit eddig emberi gondolkodás még elképzelni sem tud.

Tüneményes produkciók színté képzeltet felülmuló világitási effektezők és kiállítás az, ami az elképzelhetetlen nagy tudásukat még jobban növeli. Aki boldog akar lenni, nézze meg a világ legnagyobb büvészrevuejét — a csodával határos Uferini-együttest.

A mozgószínházak mészora

VIGSZÍNHÁZ: Két sláger egy előadásban. I. „Hogyan lesznek millionosok?” c. nehéz kérdést könnyen megoldja Viola Dana 6 felvonásos vígjáték keretében. — II. „Leánykérés”. Igaz történet Amerikai viharos multjából. Charly Roy főszereplésével.

URÁNIA: „A repülő halál” izgalmas és érdekesítő halál 6 fejezetben. Kísérő: „Szerelmes dézsatiúndér”, burleszk.

JÓN: „Arab szerelem”, „Árvák a viharban”. — A Biblia”.

Leleplezték a reáliskola hősi halottainak emléktábláját.

Az állami reáliskola ez évi történetének mozzanatai közül kiemelkedik a kegyeletnek és az iskolához való ragaszkodásnak az a meghatározó megnyilatkozása, amelyet az intézet növendékei az iskola hősi halottainak emlékének adóztak emléktábla elhelyezésével. A decemberi szülői értekezleten az a kívánság merült fel a szülők részéről, hogy az intézetben érettségi vizsgálatot tett és a harctéren elesett volt tanítványok emléke táblával örökíttessék meg. A kívánságot tett követte. Rövid idő alatt oly tekintélyes pénzösszeg gyűlt egybe, hogy vasárnap a leleplezési ünnepélyt is megtarthatták. — Az emléktáblát az intézet előcsarnokában helyezték el, hogy amíg az épület fennáll, örökké hirdesse az intézet hősi halottainak önfeláldozó hazaszeretét. Huszonkét arany betűs név ragyog a rideg fekete márványon, huszonkét hős szelleme beszél a midenkori ifjúsághoz.

Maga az ünnepély ugy a külső megnyilvánulásában, mint belső tartalmában megkapó, magasztos és meghatározó volt. Megjelent az ünnepélyen az elesettek hozzátartozóin kívül Ferjentsik Ottó altábornagy, az ifjúság lelkes barátja, — Ady Lajos tank. kir. főigazgató, vitéz Nagy Pál tábornok, a vitézi szék parancsnoka, dr. Husz Richárd egyet. tanár, dr. Csűrös Ferenc városi tanácsnok, S. Szabó József, Horgor József, Kocz Anrélné, dr. Kardos Albert, Greiner Mihály és Révész Vilmos igazgatók, a közép-fokú iskolák tanári és ifjúsági küldöttségei, a reáliskolai tanári kar

és az egész ifjúság és még igen sokan a szülők közül. Az ünnepély a tornacsarnokban folyt le. — A „Nemzeti Hírszék” után dr. Zivuska Jenő a multat, a jelent és a jövőt átfogó, gondolatokban gazdag beszédet tartott. — Laczkó Béla kir. erdőmérnök, az iskola volt jeles növendéke könnyeket fakasztó beszédében emlékezett meg volt tanulóitársairól. — Balla György VII. o. t. pedig a jelenlegi tanítványok nevében szökött társaihoz.

A felemelő ünnepély után az előkelő és díszes társaság az emléktáblához vonult, ahol az intézet igazgatója dr. Zalai János szép beszéd kíséretében átvette az emléktáblát az emlékbizottságtól. A beszéd után következett az emléktábla megkoszorúzása. Dr. Horvay Róbert c. igazgató a tanári kar, Ungváry György máv. főfelügyelő a volt tanulóitársak, Balla György a jelenlegi növendékek nevében, dr. Kardos Albert, kinek a hősi halottak majdnem mind tanítványai voltak a maga személyében helyezte el koszorút, illetőleg csokrot az emlékre. Az összes közép-fokú fiú és leányiskolák szebbnél-szebb virágokat helyeztek el az emlékre, az érzelmeket Tóth Lenke leánygimn. VII. o. t. tolmácsolta. A „Himnusz” eléneklése után a reáliskolai ifjúság elvonult az emléktábla előtt díszmenetben s ezzel a meghatározó ünnepély véget ért. — Az ünnepély az egész hallgatóságra mély benyomást tett. Az emléktáblát a jelenlegi tanítványok szülei állították fel.

Hajduböszörmény határában a jég elverte a termést.

Szombaton nemcsak Debreczen városa felett, hanem a közeli vidék felett is hatalmas vihar vonult el. A mennydörgéssel és villámlással tomboló zápor Hajduböszörményben és Balmazújvárosban jéggel volt vegyes. Különösen Hajduböszörményben okozott nagy károkat

a jégverés.

Nagy, diónagyságu jégek estek, s a város környékén az ideai termést teljesen elverték.

A szombati nagy jégverés felbecsülhetetlen károkat okozott a böszörményi határban.

Gyermek előadás a Csokonai színházban.

Vasárnap délután zsufolásig megtelt előkelő, lelkes közönséggel a Csokonai színház nézőtere, amikor az izr. elemi iskolák megrendezték jótékony célú gyermekelőadásukat. Az összes szereplők kitünően állottak meg helyüket, a tapsból kijutott bőven mindenkinek. Minden számat megakart a közönség ismételtetni, de az idő rövidsége miatt nem állott módjában a rendezőségnek a közönség óhaját teljesíteni. Igen tehetséges mesejáték író sikerült felfedezni Pilitzer Irma tanítónő személyében, akinek jól sikerült prólogján kívül „A királyfi házasság” és „Egy éj Firenzében” című melodramja aratott emlékezetes sikert. Ugy a mesejátékban, mint a melodramában a klasszikus táncokat kitünően hozzáértéssel, nagy türelemmel Ch. Percel Karola urnó tanította be, a ki odáig tudta fejleszteni a csöpp, bájos 6-8 éves gyermekekben a táncakézséget, hogy oly biztosan, fegyelmözten perdltek be a színpadra, mintha hosszú évek gyakorlással állott volna mögöttük.

Helyszüke miatt nem lehet felsorolni az összes szereplő műkedvelő, művész-gyermekek neveit, de egy-néhányat mégis ki kell ragadni a bájos együttesből. — Különösen ki kell emelni Aczél Edit (II. o. t.)

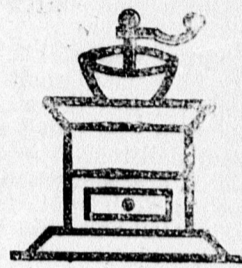
Terpsichore alakítóját, aki többször egymásután spiccelte végig a színház nagyterjedelmű színpadát és Bodnár Zitta (II. o. t.) — Szántó Magda (III. o. t.) együttest, akik csinos, nemzetiszínű, magyar ruhácskákban tüzösen, nagy bravúrral táncoltak el a klasszikusban átültetett, szebbnél-szebb magyar táncokat. Ekszcelláltak még Frank Lici, Kohn Duci és Livia, Herman Kató és Ibolya, Króh Klára, Kraus Babi, Csengeri Klára, Frank Tibi és Pista, Gonda Henrik, Sebestyén József, valamint szavaltával Fülöp Panni. Lipcsei Kohn Livia táncával és szavaltával tünt ki, melyekért nagy tapsot kapott.

Az előadás kulja volt a W. Sámuel Ilona tanítónő átdolgozásában előadott „Panaszoknak a magyar szelek” című irredenta életképek sorozata. Megható volt a kis hős, aki megsebesült, mert kabátja alatt piros-fehér-zöld szalagot viselt szívecskéje fölött; a kis tábornok csak ugy osztotta a parancsot, a trianoni „béke” által elrabolt területek visszafoglalására, a kis katonák oly elszántan állottak a szent, cimerez zászló alá, mintha minden pillanatban készen állnának az igazi háborúra. — Felemelő volt látni, az északi, keleti, déli vezető szél képében megjelenő apró leánykákat, akik Erdélyt, Bácskát, Felvidéket szemérszítették meg: ügyes varok elmondásában, táncok kíséretében jelképeszték.

hogyan egyesülnek ismét az egységes Nagymagyarországgá. Perce kig tapsolt a közönség ez utóbbi életképnek.

Kiváló minőség

és ennek dacára olcsó... az állandó fogyasztásnál meggyőződhetik erről... Ezt tartják a régóta bevált

„FRANCK”-féle kávépótlék-ról a „kávédarálóval”. Ezért kéri praktikus háziasszonyok csakis ezt mindenütt.

Egy rokkant beleugrott a kutba, mert nem tudott sem lakást, sem munkát kapni.

Szalay Imre 29 éves rokkant a napokban családjával kiment Konyára, lakást és munkát keresni. Több napos vándorlás után Konyáron a csendőrök a község háza udvarán helyezték el Szalayt. Egy óvatlan pillanatban aztán Szalay, a község háza udvarán levő nyitott kutba ugrott. Holtan húzták ki a kutból.

Hátrahagyott levelében azzal magyarázza öngyilkosságát, hogy nem tud se munkát, se lakást kapni. Így nem akar szegény lenni a társadalomnak s inkább meghal. A tragikusan véget ért Szalay rokkant s a rokkantsága kergette bele a halálba. Eltemetéséhez a királyi ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Pancsó Mihajlov vajdát meggyilkolták.

Szöfia, június 15. MTI. Pancsó Mihajlovot, a híres kocsanai vajdát, aki arról ismeretes, hogy Sztambulinszki kormánya ideje alatt ötezer komitási élen elfoglalta Küstendil városát, tegnap este egy revolverlövésessel megölték. Mihajlov már bizonyos idő óta eltávolodott a macedonai forradalmi szervezettől, sőt azzal ellentétben állott. A híres vajda az utóbbi időben családjával együtt rendes polgári életet élt Szófiában.

Legszebb ebédlők, — hárók, uriszobák, bőr, goblen garnitúrák leszállított árban kaphatók

SZANTONAL.
SZÍNHÁZI-ÁTJÁRO

Előremondott kértől
SZABÓ JOZSEF Vargi-utca 11.
sz. Szent Anna-utca sz. 11.
KISZ HENCSEK RAKTÁR

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debreczert.

Csürös Béla képzőművészete.

Vasárnap nyílt meg a Csürös Béla képzőművészete a ref. főgimnázium II. emeletén levő műtermében. Csürös Béla a színek festője. Régebbi képein a teljes napsütést az élénk, világos piros szín változataival tette szinte perzselővé; ma inkább a sötétebb színeket kedveli, pl. a kékét. De most is a tájképei közt azok a legszebbek, amelyek a napsütést, napsugarak csillogását adja vissza. 30-40 kiállított szép képek legnagyobb része tájkép; pl. Bodrog-parti rész, erdőrészetek. Tájképein szeret az előtérbe egy fürdőző vagy sétáló alakot festeni, részben a színhatás, részben a perspektíva fokozására.

Van néhány szép alakja is kiállítva. Egy fél aktján ismét a színek csillogásával játszik a ruhának esodás szép kék színét a test színével szembeállítva.

Arcképein is eredményesen old meg egy nehéz problémát. A mai modern, színektől való festés miatt a képek csak nagyobb távolságból érvényesülnek, holott az arckép kisebb polgári lakások falait kell, hogy díszítsa. Csürös Béla újabb képein a színeket finomabb felrakásával eléri azt, hogy pár méternyiről is tetszős az arckép. Ez egyik fő érdeme a mellett, hogy sikerül a modell jellemző vonásait, az egyén jellemét képein visszatükröztetni.

A kiállítás remélhetőleg, az erkölcsi siker mellett, anyagi sikerrel is fog járni; képei olcsók s már az első nap három képe talált vevőre.

A kiállítás nyitva van hétköznap 10-12 és 3-6, vasárnap pedig 10-12. (J.)

A debreceni pincérszakiskola vizsgálója.

A debreceni ipartestület vendéglős és kávé szakosztálya által fenn tartott pincérszakiskola vizsgái tegnap zajlottak le, szép ünnepség keretében. A vizsgán megjelentek a betegsége miatt megjelenésében akadályozva levő Kemény János elnök helyettese; Lókody Sándor, továbbá Rosenberg Sándor alelnök, Dallmann Ferenc, Németh Aladár, Gazdag József, Németh Lajos, Farkas József, Schwartz Miklós választmányi tagok, Neumann Sándor vezetése alatt a Genfi pincérszövetség tagjai s Ring Ferenc elnökön a szakszervezeti tagok.

A vizsgát Lókody Sándor szép beszéddel nyitotta meg, mely után a három osztály növendékei bemutatták elismerésre méltó előmenetelüket, melyért Polster Adolf igazgató, Szabó Károly és Földes Elek szaktanárok sok dícséretet kaptak. De kijutott az elismerésből és dícséretből Pety Lajos gyakorlati szaktanárnak is, akinek irányítása alatt egy előkelő bankett-asztalt terítették meg a növendékek.

A szakiskola legjobb növendéke: Jäger Ferenc I. osztályu tanuló kapta az id. Weichinger Károly-féle alapítvány kamatait. Ugyancsak 200.000 korona jutalmat kaptak fejéknél Józsa Nándor, Bagdás János és Erdős László, legjobb tanulók.

A Genfi szövetség ezüstóráját Erdős László nyerte el.

A pénzügyi jutalomdíjakat a debreceni pincérszakszervezet gyűjtötte és ajánlotta fel. A vizsgát Polster igazgató és Lókody elnök beszédei zárták be.

Vizsga után Kemény János vendéglősök barátságos uzsonnára jöttek össze a szakiskola vezetői, a vendéglős, kávé szakosztály és a pincéri kar tagjai, ahol az első felkötött Szathmáry Zoltán titkár mondta a távol levő Kemény János elnököt életvé.

Péchy Erzsébet bucsuzói hét millió korona jutalmat adott a debreceni kardalásoknak.

Interjú a művésznővel.

Péchy Erzsébet, a színházunkban 5 estén keresztül vendég szerepelt művésznőnek nemcsak a művésze csupa finomság, hanem a lelkülete is.

Péchy Erzsébet szíve együtt tudott érezni nemcsak elsőrendű debreceni kollégáival, hanem a karszemélyzet igazán nagyon hálátlan közreműködést kifejtő tagjaival is, akik a legjobban érzik a mai, színészi életre nagyon válságos idők keserű megpróbáltatásait.

Péchy Erzsébet, aki esténként 7 millió fellépési díjat kapott, a tegnapi „Nótás kapitány” előadása után járó tiszteletdíját: a 7 millió koronát felajánlotta a karszemélyzet javára.

Tette pedig ezt közvetlenül előadás után, elutazása előtt, olyan nemeselelő gesztussal, minden hivatkozást, feltűnést kerülve, — hogy a karszemélyzet nevében alighogy épen alkalmá volt megköszönni a művésznő szép lelkére valló adományát az igazgatóságnak.

A hét millió koronán huszonegy kardalós és kardalos fog osztzkodni.

A Bika-szálló 201. sz. szobájában fogadott Péchy Erzsébet.

A haza most is olyan szűke, a szemem most is olyan buzávirágkék-színű, az arca most is olyan hamvas rózsás, a hangja most is olyan esiesergő, mint amikor a nagy Pálmay Ilka védőszárnyai alatt bontakozott ki... Amikor messze, a kék egü Olaszországból jöttek Budapestre látni, a tüneményes Péchy-t, a székhelyi malomtulajdonos urilányát: a művésznőt.

— Parancsoljon, foglaljon helyet — invitál és helyet kínál meg.

Elmondom, mi járhatban vagyok, hogy szeretnék egy bucsuintervjút. És aztán elmondja, hogy feledhe-

tetlen napokat töltött Debrecenben, hogy milyen szép, milyen kedves város ez a Debrecen...

— Okvetlen eljövök ide még, hiszen olyan arányosan fogadott itt mindenki. A színháznál lenagyságlenciáltak, pedig én csak egyszerű Erzsébet érzem magamat nekik. Na és a színészek, hát azok arányosok...

— A direktor bájos ur, a családja arányos, drága a babuskája...

— A partnereim, hát azok is arányosok. Unger tehetséges színész, kedves ur, meglátszik rajta, hogy hazuról is ur. A bübajos Kovács Terus remek színész. Rolkó, Markovits mind, mind. Tudja, hogy meglepő vidéken ilyen társulat...

Szeretném a beszédet arra terelni, hogy mi indította arra, hogy hét millió koronával ajándékozta meg a színház kardalóit. Nehéz finom szavakat keresni erre, de ráterek valahogy, azaz hogy ő...

— Semmi, semmi az, én ezt így szoktam. Aradon is, máshol is, ha vendég szerepelttem, mindig megjutalmaztam a kórust. Így volt ez Debrecenben is.

— Szegénykék dolgoztak, küzdöttek s mikor az én iflétemkor mellett fáradoznak, feltétlenül meg kell, hogy jutalmazzam őket.

— Sajátságos — jegyeztem meg, az eddig Debrecenben járt művésznők ezt még nem tették meg...

Nem felel rá semmit... Hallgat. És néz azokkal a csodásan égő szemekkel...

A színháznál pedig a kardalósok, a színészek névtelen katonái pedig könnyezve áldják Péchy Erzsébet, akinek nagy szíve a megélhetésüket e hóra könnyebbé tette. Mert majd félhavi gázsit jelent nekik...

Tizenhárom város és község levente-csapatának seregszemléje Debrecenben.

Az egyéki csapat és a debreceni máv mihelyi csapat nyerték a legfegyvelmezettebb csapatnak járó díjat.

Annak a nagy és előkelő közönségnek, mely a vasárnapi Levente avató ünnepélyre felkereste a DTE nagyterdei sporttelepét, igen szép látványban volt része. Mintegy háromezer levente gyűlt össze a pályán, felvonultak a helybeli összes leventék s 14 város és falu leventéje. A nézők között ott láttuk dr. Hadházy Zsigmond főispánt, dr. Magoss György polgármestert, aki igen szép szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt, továbbá Pákozdy Sándor alispánt, Lindenberger János prépostot, Ferjenesik Ottó körletparancsnokot, vitéz Nagy Pál tábornokot, Vámos Béla ezredet, a II. gy. ezred parancsnokát, Dobó ezredet, Ethey László dr. központi járási főszolgabíró, Somossy L. kereskedőt, a helyi kereskedő leventék elnökét, Vásáry István h. polgármestert, Csürös tanácsnokot, stb. stb.

Szabadgyakorlatokkal kezdődött az ünnepély, utána Somossy László méltatta a levente szó jelentőségét, majd a helyi leventék esküje következett.

Az után megkezdődött az atlétikai verseny, ahol a helyi MÁV mihelyi, iparos és kereskedő leventék kívül a vidékiek közül Balmazújváros tünt ki.

Részletes eredmények: 80 méteres síkfutás, 16 éven aluliaknak: 1. Zsiha Gyula MÁV levente; 2. Hajosik József kereskedő levente; 3. Kohn József iparos levente.

100 méter: 1. Szilágyi Dezső MÁV levente; 2. Lechner Dávid iparos; 3. Szabó Géza MÁV.

1000 méter: 1. Nagy Imre iparos; 2. Varga Imre Egyek; 3. Veres István iparos.

Távolugrás 16 éven felülieknek: 1. Neumann László kereskedő 5 m 26 cm; 2. Ács Béla Hajdunánás; 3. Kántor Ferenc MÁV.

Távolugrás 16 éven aluliaknak: 1. Juhász Imre Balmazújváros 4 m 80 cm; 2. Juhász Károly Balmazújváros; 3. Halász Béla MÁV.

Sulydobás 16 éven felülieknek, normál sullyal: 1. Weisz Soma kereskedő 8.12; 2. Mihálikó János Balmazújváros; 3. Ecsedi József iparos.

16 éven aluliaknak 5 kg-os sullyal: 1. Tóth József iparos 9.67; 2. Krausz László iparos; 3. Bernáth Béla kereskedő.

Diszkoszdobás: 1. Péter István iparos 25 m 57 cm; 2. Tóth József iparos; 3. Draskovits László iparos. Magas ugrás 16 éven felülieknek: 1. Kántor Ferenc MÁV 153 cm; 2. Gyökere Károly MÁV; 3. Tóth János MÁV.

16 éven aluliaknak: 1. Farkas Géza Kaba 141 cm; 2. Juhász Károly Balmazújváros; 3. Buczkó István Balmazújváros.

A délelőtti lefolyt lövészverseny eredménye: Csapatversenyben: 1. Püspökkládány; 2. Vámospéres; 3. MÁV mihely.

Egyéni verseny: 1. Berky Imre Vámospéres; 2. Mikó István MÁV mihely; 3. Csontos Károly Püspökkládány.

Az egyéni verseny után precíz szabadgyakorlatot mutatott be tomboló taps között Egyek község legfegyvelmezettebb levente csapata, ezzel megnyerte a Hajdúvármegyei Testnevelési Egyesület szervegét. A MÁV mihely levente csapata gula mutatvánnyal gyönyörködteft s szintén, mint legfegyvelmezettebb csapat, Debrecen szabad királyi város serlegét nyerte. Szép gulát csinált Hajdúszoboszló város levente csapata. Kitűnt a csapatok között a bő újjas, árvalányhajas, egyformán öltözött kabai levente csapat.

Pákozdy Sándor alispán beszéde után megkezdődött az érme és a tiszteletdíjak kiosztása. Ennek megtörténte után dr. Hadházy Zsigmond főispán megköszönte a leventéknek és csoportvezetőiknek a kedves délutánt, amit Debrecennek szereztek. A Himnusz eléneklése után következett a diszvolválás, a mit Egyek csapata nyitott meg, — utána a MÁV mihely s követék az összes levente csapatok.

A nagy munka lebonyolítása László Győző ezredes, Beczner József őrnagy, Vitosz százados és Váry Sándor tornatanár érdeme.

A rendet a debreceni eserkészék kitűnően szervezett és fegyvelmezett csapata tartotta fenn. (K. Gy.)

Utlevéleket

leggyorsabban és legolcsóbban vizumoztat

Máv. II. Menetjegytudó

Plac u. 56. Telefon 12 03

Bel- és külföldi fürdők képviselője.

Csáplásra

benzint

petroleumot

olajat

előnyös árban, kedvező feltételekkel szállít debreceni telepéről

Magyar Fantó Művek Rt.

Kirandulás (ezelőtt Mayer és Moller olaj, gépkocs és vegyári gyár r.-i.) — Városi iroda:

Plac-utca 42. Telefon 7-77.

7-78, 10-99, Főnök: HOFFER SÁNDOR

Ábrócsos lauzakban.

Üzlet felosztás miatt

a raktáron levő női és férfi ruhák, fehérnemű, vászon, schiffon, batizet, alsó- és poplin, paplan, lyoni, szőnyeg, trénc, kanavász, karton, vad, barchet, flanel, női-, férfi- és gyermek ruhák, szőke és fekete ruhák és rövidruha

mélyen leszállított árban árulit

ROTH IMRE divatáruháza

CSAPÓ-UTCA SZÁM 57. BURGONDIA SAROK

Hírek

Ovodások tornáznak...

Vizsga a homokkerti óvodában.

A homokkerti városi óvoda vasárnap tartotta évről-évre vizsgáját, mely Korompay Gyuláné óvónő nagyszerű munkájának fényes eredményét mutatta. A kiváló óvónő nevelési rendszerével, rátermett segítségével ez évben is a gyermeki lélek minden képességét nagyszerűen kihozta és elragadó látvány volt a sok apróság csodás ügyességét látni. Különösen meglepő volt, hogy 3 éves gyermekek, kik eddig hogy beszélni tudnak, már közös tornagyakorlatokat végeznek vezényszóra. A kis óvodások színjáratokat is adtak elő, — minden zökkenő nélkül, szép folyamatosan. A „Fogadalom” és „Arató ünnep” című játékokban kitűnt Jakab Sylvike, Nagy Irmus, Károlyi Böske, Závaczky Ferike, Kmerly Bélus és mások.

A vizsga végeztével Uray lelkész elnök, a homokkerti bizottság nevében pedig Patay biztos üdvözölte a kiváló óvónőt.

— *A debreceni ref. főgimn. ifjúsági segítő egyesülete* most tartotta zárási ülést. A múlt isk. évben 20.463.470 K jövedelme volt, ebből segély fejében 14.241.000 K-t osztott ki, fizetekben 1.312.000 K-t. Az évi jövedelem 20 százalékból az alapítókét 2 és fél millióval 3 millió 600.000 K-ra, az Érettségi találkozókat alapítvány a dr Rácz Lajos ur 1.000.000 K-t és az 1899-ben érettségizők 2 milliós alapítványával együtt már 5 millió 100 ezer K-ra emelkedett. Az év folyamán az említett 2 milliós alapítványon felül nagyobb adományokat adtak dr Balogh János orvos ur, az István gőzmalom, az Ev. Kirch. Hilfsaktion és a 30 éves találkozó 1—1 milliót, Tóth János Kunmadarasi lelkész ur pedig 1.878.000 K-t gyűjtött. Az igazgatóság a szives adományokért ez uton is hálás köszönetet mond.

— *61 millió gyűlt össze a hősi halottak emlékére.* A debreceni temetőben fekvő hősi halottak sírjainak síremlékekkel való ellátására indított társadalmi gyűjtés végső eredménye 61.210.000 kor. A részletes elszámolást alkalomadtával közölni fogjuk.

— *Csütörtökön tért vissza a Nagyerdőn.* Csütörtökön délután negyed 6-tól a katonai zenekar a Nagyerdőben az alábbi kiváló műsorral tiszteletét tart. 1. Maria grófnő operetjéből részletek — Kálmán S. 2. Magyar egyveleg — Pazeller J. 3. Carmen opera — Bizet G. 4. XIII. Magyar rapszódia — Liszt F. 5. Nő-lás kapitányból induló — Farkas Imre.

— *Halálhírek.* Szabó Gábor ref. 58 éves, Kálmán utca 13; Piskolti Piroska ref. 31 éves, Berettyóújfalú; özvegy Feldmann Henrikné izr. 85 éves, Piac utca 21; Böcz Emma rk. 43 éves, Busi utca 16; Kenyeres István ref. 10 napos, Olajút 10; özv. Fűvesi Sándorné ref. 81 éves, Eötvös utca 5; Tokaji Julianna ref. 14 éves, Beresényi u. 50; Rubóczky Istvánné rk. 26 éves, Ábrány.

— *Ablakok minden nagyságban* gyári áron kaphatók. Baitner ablakgyár, Sziv-utca 14.

Hirdetéses táblákban.

Debrecen város részt vesz a városok párisi nemzetközi kongresszusán.

A földkerekség városai 1925. évi szeptember 25-től október 10-ig Párisban nemzetközi kongresszust rendeznek, melyen az őket közösen érdeklő problémákat tárgyalják meg. A kongresszusra meghívást kapott Debrecen városa is. A városi tanács hivatalos megbízással senkit sem küld a nagy költségek miatt a

kongresszusra, — Debrecen város mégis képviselve lesz, mert dr. Vársány István tb. főjegyző, dr Varga Elemér tb főjegyző, dr Miszty Károly tiszti főjegyző és Ary Lajos főszámvevő bejelentették, hogy saját költségükön kiutaznak a kongresszusra Párisba.

Vasárnap Debrecenből és Hajdumegyéből 118 vitézt avatnak.

Vasárnap Budapesten a Margitszigeten vitézzé avatás lesz. A felavatandó vitézek közül Debrecen város és Hajdúvármegye vitézi székének területéről összesen 118 tiszt és legénységi vitéz fognak vitézzé avatni. A felavatandók között szerepel Holényi János ezredes, a II. gyalogezred volt parancsnoka, ki hosszú ideig volt a debreceni há-

zi ezred parancsnoka, továbbá dr. Szily Tibor orvos, dr. Szabó Sándor, Kovács Ferenc, Dávid Géza közismert kereskedő és még 2 tiszt vitéz.

A felavatandók a hét végén utaznak fel Budapestre, az országos ünnepségre, akiket vitéz Nagy Pál tábornok vezet fel.

Beszélgetés Uferinivel, a modern varázslóval, ki szerdától kezdve Debreczenben vendégszerepel.

Uferinivel beszéltem, aki most Debreczenbe készül és szerdától kezdve négy estén át vendégszerepel a Csokonai-színházban.

Uferini csupaszképi megnyerő moderu fiatalember. — Elmondom, hogy egészen más külsőt vártam, a mire nevetni kezd:

— Igen, igen, valami borzas, meduza-fejet, lángoló, tűz-szeműt, — ugy-e. Az régen volt, nagyon régen, ma már a bűvész is rendes ember, aki szaloldában él s lapokat is olvas. — Oh, jézt ist ganz anders — s legyint megvetoleg.

— Egész Európát beutaztuk. — Koppenhága, Berlin, Budapest, Miskolc, azután Páris s az összes kis kontinens városok.

„Művészetükről” — kérdeztem egész zavarral, mert mesterséget akartam mondani.

Uferini látva zavaromat, mosolyog s megerősíti.

— Művészet. Az emberek nagyon vonzódnak a titokzatosság felé. A rejtelmesség nagy vonzó erő, mely az emberek lelkében él s a mely mágnesként vonzza a legkultúraltabb egyént is. A mi művészetünk, a mi tudományunk nem új s mégis a legújabb. A bűvészet az emberiséget végigkísérte fejlődése folyamán s a legkülönbözőbb alakban s formában élt. Már az első emberpárt is megkísérettette a bűvészet a kigyó alakjában. S a századok formálták, alakították. Az egyik században a jóslás, a másikban a lehi-mia, akárhogy is nevezték, akárhogy is gyakorolták, az nem volt más, mint bűvészet.

— Titok, — mert látom égő szemekben az örök Titok iránti kíváncsiságot, — az nincs. Mi nem ismerünk titkot a szó teljes értelmében, csak tiszta tudományt.

Látva csodálkozásomat, mosolyog:

— Tehetség, ügyesség is kell hozzá, meg születés is, mi az Uferiniek három generáción keresztül üzzük ezt a művészetet (a világot sem mondaná: mesterség), de semmi különös varázs sem fűződik személynkhöz s mégis varázslók vagyunk, korlátlan hatalommal felruházva s hatalmunk alapja... (talán most igen érdekes s őszinte kijelentés jön), igen alapja az emberismeret s az a valami, ami csak kevés embernek tulajdona, az egyéni meglátás. Mi látjuk saját hibánkat s erényünket, ha ilyesmi egyáltalában tulajdonunk s így ezen a lelki tökérepen át mások lelki világát. Ez az alapja a Titoknak.

Nevet s a nevetése valahogy leplezni akarja a szavak mérhetetlen igazságát. Bámulva ézem s látom, hogy a gyerekmber arcán bámulatos változást idézett a megbeszelt igazság. Eggett, lángolt az arc s most láttam, hogy milyen egy bűvész művészetének extázisában.

Megköszöntem a szives fogadtatást s lekerültem az utcára, ahol nagy sárposzték terpeszkedtek a járda mentén.

— *Születések.* Az anyakönyvi hivatalban tegnap a következő születéseket jelentették be: Stefnovics Lajos fia, Lajos. Mohácsi Károly leány, Katalin. Goda Sándor lovaskézbesítő, leány Julianna, Kovács János, leány, Katalin, Bakos Antal kocsis, leány, Julianna. Ujlaky István szerelőség fia, László, Boross György, leány, Erzsébet. Lévai János szolga, fia, János. Nagy József, fia, János. Erdey Lajos esztergályos, leány, Ilona.

Csak egy mosolyt. Stilszerü hir.

Mint értesülünk a debreceni versenyuszók, akik 28-án indulnak, a változó időjárás miatt a gúzfürdőkben treníroznak.

— *Letört bimbó.* Onodi Szücs Béla városi alszámvevőt mely csapás érte, kis leánykája, Gizella Magda 12 napos korában visszaadta ártatlan lelkét az Urnak. A kis halott temetése kedden délután lesz a Kos suth-utcai templomban kezdődő gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben.

— *Köszönetnyilvánítás.* Mindazon jóbarátok és ismerősök, akik drága halottunk, özv. Tibay Sándorné végtisztességén megjelenésükkel fájdalomukat enyhítették, fogadják hálás köszönetünket. A KANSZ temetkezési vállalatnak is ezuton mond hálás köszönetet a pontos, jutányos és lelkiismeretes temetésrendezésért — a gyászoló család.

x Jön: „A Biblia”.

— *Köszönetnyilvánítás.* Mindazon intézményeknek, parancsnokságoknak, egyéneknek, kik a tegnapi lefolyt Levente ünnepély alkalmából a rendezésnél szives segítségüket olyan készséggel rendelkezésre bocsátották és az elért sikerhez igen nagy mértékben hozzájárultak, — ugymint különösképen a II-es honvéd gyalogezred parancsnokságának, az Erő, Munka, Méliusz és Hajdu cserkész csapatok parancsnokságainak és Vary Sándor tornatanár urnak, ezuton is a legnagyobb köszönetet mond a hajdúvármegyei és Debrecen sz. kir város testnevelési bizottságai nevében, a testnevelési felügyelőség.

— *Kombinált jegyek a nagyerdei uszodába.* Legutóbb közöltük a nagyerdei uszoda jegyeinek árát. Eszerint felnttek az uszoda egyszerű használatért 8000 koronás jegyet fognak váltani. A városi tanács most kombinált jegyek kiadását határozta el. A kombinált jegyeket a villamos kocsiokon fogják árulni s ára 10.000 korona lesz. E jegy a villamoson való oda-és visszautazásra és az uszoda egyszerű használatára jogosít.

— *Borsos József városi műszaki tanácsnok párisi tanulmányuton.* Borsos József városi műszaki tanácsnok hat heti szabadságra távozott. Borsos tanácsnok szabadságideje egy részét Párisban tölti az ottani műszaki intézmények tanulmányozásával.

x Jön: „A Biblia”.

— *Anyók figyelmébe!* Pollermannos Artur miniszteri osztálytanácsos folyó hó 21-én, vasárnap délelőtt 11—1 óráig nagyszabású előadást tart az Uránia mozgó helyiségében az amerikai anya és csecsemővédelemről. Az anya és csecsemővédelem mérhetetlen jelentősége s az a nagyfontosságú nemzeti érdek, melyet az anya és csecsemővédelem van hivatva szolgálni, tesszik érthetővé azt a nagy érdeklődést, ami az előadás iránt, különösen a csecsemős anyák s az anya és csecsemővédelemmel hivatásszerűen foglalkozók s a társadalom egyéb rétegei körében megnyilvánul. Az előadást a Debreceni Stefánia Szövetség és az Országos Közegészségi Egyesület debreceni fiókja rendezi s az előadásra való részvételt — a páholy és páholyülések kivételével — ingyenes.

x CSÜRÖS BÉLA festőművész műtermi képiállítás (Péterfia-u. ref. főgimnázium, II. em. 6. alatt) nyitva van: Vasárnap 10—12-ig, hétköznap pedig 10—12 é 3—6-ig.

Legfinomabb kencébe tört olajfesték, zománcok és lakkok nagy raktára

Legfinomabb
Borostyán padlózománc 28000
Linoleum padlózománc 28000

Kapható: a

BERGER-féle

festékházban Debrecen, Csapó-u. 10

Gyújtogatott a villám a Jónatanyán. Vasárnap éjjel a vasuti állomásról jelentették, hogy nagy tűz van a Tégláskertben, valószínűleg a III. járásban és az egyik tanya. A tűzoltóság Roncsik Jenő főparancsnok személyes vezetésével kivonult és a tüzlángok nyomán a helyszínen termettek. Távol a várostól, Hajduszovát községhez közel, a 9. kilométernél Jóna János Kossuth-utca 46. sz. a. lakó debreceni földbirtokos és törvényhatósági bizottsági tag tanyáján volt a tűz. Szerencsére csak a 15 méter hosszú és 10 méter széles szalmakazal gyullt ki és égett le. Mintegy 200 métermázsza széna hamvadt el. A kár igen jelentékeny. Megállapítást nyert, hogy a tüzet gyújtogató villámesapás okozta és egyszerre borította lángba a szénakazalt. Az oltás lehetetlen volt és a tűzoltóság munkája mindössze arra szorítkozott, hogy a tűz tovaterjedését megakadályozzák.

x Jön: „A Biblia“.

A hasznát nem hajtó városi üzemek visszafelállítását kívánja a miniszter. Érdekes rendelet érkezett a napokban Debrecen város tanácsához a kereskedelmi miniszter től. A miniszter felszólítja a várost, hogy mindazokat a városi üzemeket, amelyek nem hajtának hasznát, restringálja és lassankint teljesen fejlessze vissza, nehogy haszon felmutathatása nélkül konkurenciát csináljanak a hasonló természetű magánvállalatoknak. Egyszerűsödnek azok a városi üzemek, amelyek nem hajtának hasznát, restringálja és lassankint teljesen fejlessze vissza, nehogy haszon felmutathatása nélkül konkurenciát csináljanak a hasonló természetű magánvállalatoknak. Egyszerűsödnek azok a városi üzemek, amelyek nem hajtának hasznát, restringálja és lassankint teljesen fejlessze vissza, nehogy haszon felmutathatása nélkül konkurenciát csináljanak a hasonló természetű magánvállalatoknak.

Rendőrmajális Hajduböszörményben. A hajduböszörményi rendőrkapitányság tisztikara és legénysége a polgárság és a rendőrség közötti jóviszonyt ápolása céljából a napokban Hajduböszörményben sikerült rendőrmajalist rendezett. A majális szép sikere felelhetően lesz sokáig Hajduböszörményben, ahol Nagy Károly dr. rendőrkapitány kihelyezésével viszszaállított a rendőrség és polgárság közötti jóviszonyt, melynek legfőbb ápolója és erősítője maga a kapitányság vezetője, Nagy Károly rendőrkapitány.

MIT HIRDET ma az Ingóságközvetítő (Hatva-u. 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban). Telefon 11-99. Az Ingóságközvetítőnél a legjutányosabb áron és kevés pénzzel is beszerezhet mindent olcsón. Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: gyermekágyakat, gramofonokat, ebédlő- és háló villanylámpákat, petróleum-lámpákat, falli, inga és ébresztő órákat, székeket, futószőnyegeket, összeecsukható vaságyakat, asztalokat, szép diványokat, férfi és női ruhákat, férfiruhaszöveteket hozzávalókkal, — egész és félhálókat, szalagarnitúrákat, egyes butordarabokat, vásznakat, függönyöket. Páratlan alkalmi vételek: hat darab ebédlőszék bőrhuzattal, teljes borbélyműhely berendezés, komplett-ablaktok spalettákkal, 3x4 m smyrna szőnyeg, virágcsereptartók, bádorgató koresmai pult, egy lóra való lószerszám, Schöber-ágyak, tenniszrakkettek. Keresünk megvételre hencsereket, varrógépeket, butorokat és mindenféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőben rendelhetők meg részletfizetésre is.

Singer varrógépek részletfizetésre most újból bárki részére adunk. Singer & Co varrógép részvénytársaság Debrecen, Piac-u. 79.

Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, kizárólag tűkőrgyártás, Sipkovich, Sziv-u. 14-15, Telefon 356.

Sport

MTK-FTC 0:0

Az országos bajnoki címért folyó küzdelem nem hozott döntést. Mindkét csapat a legnagyobb ambícióval indult a küzdelemben s értékes, szép játékokat mutattak. Az MTK-ban nem játszott Orth, ami a csatársor munkáján nagyon meglátszott. Általában mindkét csapatban a támadósor mutatta a leggyengébb játékot. Mindkét oldalon kihasználatlanul hagytak több gólhelyzetet. Az MTK-ban a fedezet-sor volt a legjobb, különösen Nadler és Kléber játszották ki legjobb formájukat. A mérkőzést, mivel eredményt nem hozott, újra kell játszani, de a futballtilalom miatt valószínűleg csak ősszel kerül lejátszásra.

Az Ostmark debreceni szereplése elmaradt. Hétfő délutánra hirdették a DVSC-DKASE kombinált elleni játékukat, minthogy azonban a bécsi profi egyesület több haszonnal járó jogosítvány turája biztosítva lett, egyszerűen lemondott debreceni lekötött mérkőzéséről.

Tanácsülés

lesz ma délután 6 órakor. Tárgyszorozatán igen fontos ügyek, így a kerületi kapitány jelentése, ifjúsági kapitány választása, az I. osztályba kerülő csapatok eldöntése stb. szerepelnek.

Miskolc—Nyiregyháza 2:0

A két város válogatottjának mérkőzése Miskolc győzelmével végződött. A nyiregyháziak tartalékos csapatával voltak kénytelenek kiállani.

Fővárosi eredmények:

II. oszt. válogatott—III. oszt. válogatott 0:0.

III. oszt. B) válogatott—IV. oszt. válogatott 2:1.

Vízipóló mérkőzés:

Magyarország—Ausztria 10:3.

A magyar vízipólócsapat főlénye az osztrákok felett hatalmas gólarányú győzelemben domborodott ki. A magyar csapatban mindegyik jó volt, a jó együttesből mint legjobb Keserü emelhető ki.

Bitskey Aladár

világrekordot javított 200 méteres hátúszásban. A kitűnő egri uszó 2 p. 48 mp. alatt uszta meg a fávot, az előző világrekord 2 p. 48 mp. volt.

Kürtölk a DUE 28-iki uszodamegnyitő versenyének feltételeit.

A részletes programot lapunk holnapi számában közöljük, előreláthatólag az egész ország uszói megmozgatja, ami pazar érem- és tiszteletdíjazásával az első versenyek között foglal helyet.

Felülszerkeztő: PÁLFI JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat
Nyomatott a Tiszántúli Hírlap s-t. nyomdájában.

Tőzsde

Egy aranykorona árfo-lyama a dollár pénzfolya-mán számítva 14.380 papir-korona.

Zürichi zárlat.

A zürichi jegyzésben Budapest 72.50.

Értéktőzsde.

Lanyha volt az irányzat a mai értéktőzsdén és az árfolyamnyitáskor mintegy 3 százalékkal állottak a legutóbbi zárlati nivójuk alatt. Később részben bécsi jelentésekre javulás állott be és az árvesztések egyrésze megtérült, sok érték azonban nivón alatt zárt.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén az irányzat lanyhulásra hajló. A rozs néhány ezer koronával gyengült, a zab azonban lényegesebb drágulást ért el.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 525—527 fél, egyéb 522, 525 fél, 77 kilós tiszavidéki 530—532 fél, egyéb 527—530 fél, 78 kilós tiszavidéki 535—53 fél, egyéb 532—535 fél, rozs 410—415 fél, takarm. ár pa 320—30, sörárpa 380—420, köles 285—290, zab 450—470, tengeri 308—310, korpa 235—240.

A fővárosi malmok lisztárai változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár.

Összes felhajtás 3600. — Árak: könnyű 18—19, közép 19—20, nehéz 19.5—20.5.

A debreceni sertésvásár.

A tegnapi sertésvásárban, egy a kövér- mint a sovány piacon nagy volt a felhajtás. A kövérpiacon igen nagy volt a felhajtás, körülbelül 400 drb. A kereslet kicsi volt. Az árak a következőképpen alakultak: prima sertés 17.000, közepes minőségű 16.000, a silányabb 14.000 koronától felfelé mozgott kilónként elősúlyban.

A sovány piacon is nagy a felhajtás, a kereslet közepes volt. Az árak 12—17 ezer korona között volt elősúlyban kilónként. Ennek ellenére is csak kevés állat eserélt gazdát. Az árak megálltak.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a deviza árfolyamokról.

Darab	Ár	Érték
Dollár	70470 K	71250 K
Angol font	10000 K	34700 K
Holland forint	20000 K	24900 K
Francia frank	10000 K	4630 K
Svájc frank	10780 K	13804 K
Léva	10000 K	5180 K
Cseh korona	10000 K	2116 K
Lira	17900 K	2818 K
Lej	27000 K	3190 K
Dimár	24000 K	1220 K
100 n. márk	16700 K	16864 K
Lengyel márk	10000 K	13829 K
Osztrák korona	9000 K	10000 K

Váry János
Áll. vizsg. fogműterme Darabos-utca 18. — (Kollegium mellett Keresztépület) — Felvilágosítás díjtalan. Mérsékelt árak!

Kérje mindenütt a „Debreceen“-t.

Szénzavval telített

EVA vizet igyunk

üdít — frissít

Megrendelhető.

Márkus Jenő Hatvan-u. 22. Telefon 14.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

V. A. Debrecen. Kérdése, hogy kell-e szemétpénzt fizetni ott, ahol a közüzemi költséget már megfizették? A közüzemi költségben benne van a szemét, víz, csatornadíj, kéménykotrás, ennél fogva önnök nem kell a közüzemi költségen kívül külön szemétdíjat fizetni.

K. B. Versekkel tulontul el vagyunk látva.

NYILT-TER.*

Aresés Tegdes szabónál. Részletfizetés mellett is. Péterfia-ucca 42.

Apróhirdetések.

Hortobágyról hazajött marhát legelőre, esetleg teletetésre vállalkozó: Csapó 23.

A Fonciere Biztosító Intézet — Piac-utca 61. sz. irodaszolgálat keres lehetőleg nyugdíjazott b. listások jelentkezzenek.

Díofa ebédlő és lakhszolgáltató
háló eladó WEISZ FERENCZ asztalosmesternél, — Fűrdő-utca 4. Bejárat közvetlen a Margit-fürdő után.
Telefon 10-89

Legelőcsőb butortraktár!
Kossuth-u. 5. Gambrius átjáró.
Nál lőszoba, ebédlőkonyhaberendezések raktáron.
Bálint Sándor
műbutorasztalos

Asztalosmunkák
szakszerű készítése Szabó János épületi asztalos mesternél, Szent-Anna-u. 25.

„Méliusz“
könyvkereskedés könyvújdonzságai
DUMAS:
Madame Dubarry bukása. Alapár 6—
HUGÓ VIKTOR:
Nyomorultak I—IV. Alapár 10—
GARDONYI G.:
Két menyasszony Alapár 7—
Aggy Istén Biri " 7—
A kiirt " 8—
Te Berkenye " 7—
MAROCZY A.:
A sakk Alapár 8—
MOLY T.:
A báró telke Alapár 7—
BRAM STOKER:
Karnevál Alapár 4—
Drakula " 8—
Szorzószám 7000 + 5%
Telefon 2—70.

Debreceenszky István
Kárpitos — Halköz 8. szám
Kéz hencserek, diványok, matracok, garnitúrák raktáron
javításokat elvállalok.

